

Aan de Minister van Economische Zaken

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Innovatie

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

5 november 2025

Kenmerk

DGBI-I / 102286987

nota
TER BESLISSING

Kamervragen bij kabinetsinzet Ministeriële
Conferentie ESA 2025

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

[Redacted signature line]

Aanleiding

Op 10 oktober jl. heeft u de Kamerbrief verzonden over de inzet van Nederland aan de 3-jaarlijkse bijdrage voor het ruimtevaartprogramma van ESA. Hierover zijn Kamervragen gesteld door NSC, GL-PvdA, CDA en D66. In de aangehechte Kamerbrief worden deze vragen beantwoord.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van de antwoorden op de Kamervragen naar de Kamer.

Kernpunten

- De ESA-bijdrage vanuit het ministerie van EZ en OCW bijdrage bedraagt € 343 mln. voor de aankomende drie jaar. Deze inschrijving is significant lager dan die van 2022. Op basis van onze lidmaatschapsverplichting bij ESA zou Nederland 4,85% van de totale ESA-begroting moeten bijdragen aan de organisatie. Dat komt voor Nederland neer op ruim € 1 mld. voor de komende drie jaar op basis van het huidige voorstel vanuit ESA.
- De sector profiteert direct van de ESA-inschrijvingen, die terugvloeien naar Nederland in de vorm van opdrachten aan bedrijven en kennisinstellingen (het zoegnoemde 'georeturn-principe').
- Er zijn zorgen geuit vanuit ESA, in de media en vanuit de Kamer over de onderbenutting van belangrijke NLse ruimtevaarttechnologie die internationaal van belang is, evenals de houdbaarheid van de situering van het technische ESTEC-kantoor van ESA met 2600 werknemers in NL.
- In de beantwoording wordt onder andere ingegaan op de hoogte van de Nederlandse bijdrage aan ESA, de mogelijke gevolgen hiervan voor onze ruimtevaart- en innovatiesector en de relatie met ESA.
- De antwoorden zijn afgestemd met de ministeries van Defensie, Onderwijs en Cultuur, Infrastructuur en Waterstaat, alsook met NSO en SpaceNed.